

ALINGSÅS
KOMMUN

Årsboks slut 2024

Tekniska nämnden

Innehåll

Inledning	4
Verksamhet	4
Prioriterade mål.....	6
Prioriterat mål 1: Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv	6
Prioriterat mål 2: I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling	7
Prioriterat mål 3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen	12
Prioriterat mål 5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö.....	13
Uppdrag.....	16
Internkontroll	16
Uppföljning av privata utförare	17
Hållbarhetsprinciper	17
Ekonomi	19
Inledning.....	19
Skattefinansierade verksamheter	20
Drift	20
Årets resultat jämfört med budget.....	20
Prognosutveckling under året	21
Årets resultat jämfört med föregående år.....	21
Investeringar.....	23
Årets utfall jämfört med budget.....	24
Årets utfall jämfört med föregående år.....	25
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod	26
Årets utfall jämfört med budget.....	26
Årets utfall jämfört med föregående år.....	26
Avfallsverksamheten.....	27
Drift	27
Årets resultat jämfört med budget.....	27
Prognosutveckling under året	28
Årets resultat jämfört med föregående år.....	28
Investeringar.....	29
Årets utfall jämfört med budget.....	29
Årets utfall jämfört med föregående år.....	29
VA-verksamheten	30
Drift	30
Årets resultat jämfört med budget.....	30
Prognosutveckling under året	32
Årets resultat jämfört med föregående år.....	33

Investeringar.....	34
Årets utfall jämfört med budget	35
Årets utfall jämfört med föregående år.....	36
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod	36
Årets utfall jämfört med budget	36
Årets utfall jämfört med föregående år.....	37
Personaluppföljning.....	38
Personalstatistik	38
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning.....	39
Arbetsmiljö	39
Arbetsskador och tillbud	40
Sjukfrånvaro.....	41
Bilaga 1 – Uppföljning av internkontroll	42
Bilaga 2 – Uppföljning av privata utförare	44

Inledning

Alingsås har ett gynnsamt strategiskt geografiskt läge med stor tillväxtpotential. Med närhet och god infrastruktur till arbetsmarknadsregionen Göteborg, tillsammans med kommunens attraktionskraft som kulturstad med en levande landsbygd och en stark lokal företagskultur, lockar Alingsås såväl företag, nya invånare och besökare.

I Alingsås finns ingen omfattande segregation, vilket ger kommunen goda möjligheter att skapa sammanhållning, trygghet och engagemang bland invånarna. Alingsås står inför flera utmaningar i takt med att staden växer och utvecklas. En ökad efterfrågan på bostäder sätter press på kommunens bostadsmarknad. Alingsås måste därför planera för fler bostadsområden, samtidigt som kommunen behöver bevara sina gröna ytor och småstadskaraktär.

En annan utmaning är infrastrukturen. Med fler invånare och ökad trafik ökar behovet av effektiv kollektivtrafik och bättre trafiklösningar. Alingsås ligger strategiskt nära Göteborg, och pendling är vanligt, men detta ställer krav på att kollektivtrafik och vägkapacitet utvecklas. Parallellt behöver kommunen skapa en hållbar lokal transportinfrastruktur, där fler invånare väljer kollektivtrafik, cykel eller gång framför bil, för de kortare resorna. Andra utmaningar är hållbarhets- och klimatutmaningarna som kräver investeringar i energi-effektivisering, förnybar energi och klimatanpassade byggprojekt.

För att skapa en trygg och robust verksamhet för framtiden har samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med kommunledningskontoret genomfört en omfattande utveckling av kommunens samhällsbyggnadsprocess under 2024.

Verksamhet

Tekniska nämnden är inne på sitt andra år som ny nämnd i Alingsås kommun och har under 2024 bidragit till ett ännu attraktivare, funktionellare och tryggare Alingsås. Nämndens verksamheter har till allra största delen följt sin planering under året och på ett bra vis hanterat uppkomna akuta händelser i kommunen.

Nämnden arbetar aktivt för att utveckla dialogen och kontakterna med näringslivet och invånarna. Under året har flera samhällsbyggnadsfrukostar, näringslivsdagar, stadskärneträffar med mera genomförts, där nämnden och dess tjänstepersoner medverkat och agerat. Vidare har förvaltningen genomfört en utbildning i "Medveten kommunikation" för all sin personal. Detta för att utveckla kunskapen om kraften av god kommunikation. Trots detta har indikatorn "företagarnas upplevelse av dialogen med kommunen" sjunkit något. Nämnden är en av flera nämnder inom kommunen, som påverkar indikatorn. Analys av resultatet pekar på att det är bygg- och fastighetsföretag som är minst nöjda med dialogen. Under hösten har nämnden medverkat i planeringen av

ett nytt dialogforum, där kommunen möter dessa näringslivsgrupper för att diskutera hur vi tillsammans kan förbättra dialog, samverkan och kommunikation.

Några större beslut nämnden fattat under året är till exempel tre styrande dokument; Vattentjänstplan, Stadsmiljöprogram och Prioritering av cykel på landsbygden. Andra större ärenden har varit beslut om var Alingsås reningsverk ska placeras, ny parkeringsnorm, test av cykelgata på Konduktörsgatan, inriktningsbeslut kring Bälinge deponi samt ett stort antal taxor.

Prioriterade mål

Nedan följer uppföljning av tekniska nämndens mål. Bedömningarna av måloppfyllelsen görs enligt följande signalfärger: Helt uppfyllt ●, Delvis uppfyllt ◐, Ej uppfyllt ◑ eller Ej utvärderad ○

Prioriterat mål 1: Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv

Tekniska nämndens mål 1 - Servicen till företagarna ska utvecklas inom nämndens samtliga verksamhetsområden

Bedömning: Ej uppfyllt ◑

Koppling Agenda 2030: Mål 9, Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Indikator: Företagsklimat (Insikt) - Markupplåtelse - Totalt, NKI, index 1-100

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
84,0	79,4	81,0	73,0

Kommentar: Resultatet i Insiktmätningen 2023 ökade till 81 (jämfört med 73 året innan) och under första halvåret 2024 fortsatte resultatet ligga på över 80 ("Mycket högt index"), men har därefter avstannat för att slutligen landa på 79,4 ("Högt index"). Mätningen avser markupplåtelse och baseras på 70 svar.

Trafik- och parkenheten har under 2024 tillämpat ett effektivt arbetssätt med korta handläggningstider och inkomna frågor besvaras dagligen via växeltelefon och mail. Snabb återkoppling prioriteras högt och enheten arbetar kontinuerligt med service- och bemötandefrågorna. Bland annat erbjuds fysiska möten, så att invånarna kan komma till förvaltningen för att få förklaringar och svar på frågor, hjälp med systemanvändning, att fylla i blanketter m.m. Enheten samverkar med andra förvaltningar för att uppnå bästa service till kommuninvånarna och samspelar även med exempelvis vårdcentraler för att nå ut och få till ett bra samarbete.

Resultat: Utfallet är högt, men målet har inte uppnåtts.

Källor: SKR, Företagsklimat, Insikt, Markupplåtelse, Totalt, NKI, index 1-100, Kolada U07448

Tekniska nämndens mål 2 - Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen ska förbättras

Bedömning: Ej uppfyllt ◑

Koppling Agenda 2030: Mål 16, Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Indikator: Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen (skala 1-6)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
3,00	2,57	2,60	2,36

Kommentar: Trots flertalet insatser under 2024, direkt kopplade till dialogen med näringslivet, däribland ett antal näringslivsfrukostar med olika teman inom samhällsbyggnadsområdet, har utfallet gått ner sedan 2023. Löpande dialog förs mellan stadens företagareföreningar inom ramen för Näringslivsrådet i syfte att fånga upp näringslivets behov samt samverka. Utfallet avser hela kommunen, och på kommunledningsnivå kommer arbetet för att förbättra företagsklimatet fortsätta genom åtgärder i den näringslivsstrategiska planen.

Resultat: Målet har inte uppnåtts.

Källor: Dialog mellan företag och kommunen (politiker och tjänstemän), Svenskt näringslivs företagsklimat

Prioriterat mål 2: I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

Tekniska nämndens mål 3 - Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, ska öka

Bedömning: Ej utvärderad ○

Koppling Agenda 2030: Mål 12, Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Indikator: Andel hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel %

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
45	-	40	39

Kommentar: Det är inte möjligt att ta fram ett preliminärt resultat. Siffror för 2024 kommer att finnas först i april 2025.

Följande aktiviteter har genomförts under året: Genom exempelvis konceptet "Sortera säcken" och deltagande vid olika evenemang och aktiviteter samt genomförande av kampanjer arbetar nämnden för att öka materialåtervinningen av hushållsavfall och minska hushållsavfallet totalt sett. Under hösten har kommunikationsinsatser kring avfallsminskning genomförts. Två nya kundsamordnare fokuserar på att öka sorteringen hos flerbostadshusen, men är även ett stöd till kommunens övriga verksamheter i frågor som rör sophantering.

Resultat: Preliminärt utfall kan inte tas fram i dagsläget.

Källor: Andel hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel %, Kolada U07414. Nyckeltalet ingår i Kommunindex Miljömässig hållbarhet, Kolada N00371.

Tekniska nämndens mål 4 - Hushållsavfallet totalt (kg/invånare) ska minska

Bedömning: Ej utvärderad ○

Koppling Agenda 2030: Mål 12, Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Indikator: Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
470	-	441	425

Kommentar: Se föregående mål.

Resultat: Preliminärt utfall kan inte tas fram i dagsläget.

Källor: Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat), Kolada U07801. Nyckeltalet ingår i Kommunindex Miljömässig hållbarhet, Kolada N00371.

Tekniska nämndens mål 5 - Fossiloberoende fordon i kommunens verksamhet ska öka

Bedömning: Helt uppfyllt ●

Koppling Agenda 2030: Mål 13, Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Indikatorer: Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%), och Fossiloberoende fordon i kommunens fordonshantering (%)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
47,0	-	52,5	45,5
62,0	68,0	59,0	-

Kommentar: Andelen fossiloberoende fordon i kommunens fordonshanteringssystem är 68%, vilket innebär att målet på 62% uppnåtts. Ökningen beror på att flertalet bensin-/dieslbilar bytts ut till hybridbilar under året. Fordonsverksamheten upplyser löpande verksamheterna om att de fordon som drivs av diesel ska tankas med HVO, och uppmuntrar och informerar även om vikten av att använda de motor-/kupévärmare som är installerade.

Ett antal laddstolpar för elbilar har installerats och arbetet för att få fler laddstolpar på plats pågår. För de publika laddstolparna finns

en betalningslösning. Under 2024 har fordonsverksamheten påbörjat dialoger med flera av hyresvärdarna där kommunens verksamheter ligger, om att få tillgång till befintliga laddstolpar på de parkeringsplatser där kommunens verksamhetsbilar/poolbilar är utplacerade idag.

Under 2024 har verksamheten börjat se över utformningen av bilpoolerna, med olika typer av bilar som fyller fler olika behov, samt nyttjandegraden i respektive bilpool. Varje upphandling av nytt fordon utgår från att i den mån det är möjligt välja en laddbar bil, alternativt en bil som är godkänd för HVO, baserat på verksamheternas förutsättningar. Utbytesplaner för respektive fordon som drivs av bensin, eller bensin i kombination med el, följer ovanstående prioriteringsordning. Hur kommunens fordonspark med fossiloberoende fordon (även tyngre) skulle kunna utvecklas, utifrån verksamheternas behov och användning samt utifrån ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet, kommer att utredas vidare under 2025.

Utöver detta har fordonsverksamheten under 2024 arbetat med trafiksäkerhet genom att informera på verksamheternas arbetsplatsträffar samt sett över möjlighet att införa digitala körjournaler.

För nyckeltalet i Kolada finns ännu inget utfall, men mellan 2022 och 2023 skedde även där en tydlig uppgång från 45,5 till 52,5 (2024 års mål på 47,0 sattes innan 2023 års utfall publicerades).

Resultat: Målet är uppnått.

Källor: Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%) Kolada U00502 (planerad publicering vecka 17 2025) samt andel fossiloberoende fordon i kommunens fordonshanteringssystem.

Tekniska nämndens mål 6 - Genom arbete med trafiksäkerhetsåtgärder bidrar tekniska nämnden till en säkrare trafikmiljö i Alingsås

Bedömning: Delvis uppfyllt

Koppling Agenda 2030: Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation. Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Indikator: Andel som svarar ganska bra eller mycket bra på frågan "Vad tycker du om trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i kommunen?" (%)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
85,0	77,6	81,2	81,0

Felmarginalen på frågans resultat i medborgarundersökningen är $\pm 4,6$.

Kommentar: Under 2024 har en mängd trafiksäkerhetsåtgärder genomförts, däribland följande:

- Pilotprojektet cykelgata på Konduktörsgatan.
- Cykelpassage, utmärkning av gång- och cykelpassage och hastighetsdämpning på Enehagsgatan.
- Cykelöverfart och nybyggd cykelbana på Sveagatan/Göteborgsvägen.
- Hastighetsdämpning och utmärkning av gång- och cykelpassage Vintergatan (i samband med VA-arbete), pågående arbete.

Utöver ovanstående pågår arbetet med vägvisningsplan och under hösten genomfördes asfaltering och ny belysning på Spårstigen samt förstärkningsåtgärd på Brunnssparkens gång- och cykelväg. En ny typ av övergångsställe testas på Noltorpsgatan, vilket invigdes i november.

Det har under året gjorts många åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten och även om 77,6% ganska eller mycket nöjda medborgare är högt så uppnås inte målet på 85%. Trafiksäkerhetsåtgärder kommer att fortsätta vara ett prioriterat verksamhetsområde under 2025.

Resultat: Målvärdet har inte uppnåtts, men då området varit prioriterat och många åtgärder vidtagits kategoriseras målet som "delvis uppfyllt".

Källor: Medborgarundersökningen - Trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar, andel nöjda (%), SCB:s medborgarundersökning.

Tekniska nämndens mål 7 - Genom trygghetsskapande åtgärder i Alingsås utemiljöer bidrar tekniska nämnden till att fler alingsåsare vågar gå ut ensamma

Bedömning: Delvis uppfyllt 🟡

Koppling Agenda 2030: Mål 11: Göra städer och boplatser inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Indikator: Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
28	29	-	30

Folkhälsomyndighetens undersökning görs bara vartannat år, därför saknas siffra för 2023.

Kommentar: Indikatorn går åt rätt håll och under 2024 har ett flertal trygghetsskapande åtgärder genomförts, däribland följande:

- I samarbete med Alingsås Energi har ny belysning installerats längs del av Gerdskastigen.
- Fortsatt samarbete med polisen gällande platser som upplevs som otrygga. Röjning av växtlighet som ett trygghetsskapande koncept pågår på Gerdskastigen, från Vimpeln in till centrum, vilket även är ett sätt att arbeta för att få de två handelsområdena att ansluta bättre till varandra.
- Insats i Nollhagaparken i och med anläggningen av Nollhaga trädgård, där både den förbättrade belysningen och en trevligare helhetsupplevelse förväntas öka trivsel och trygghet för exempelvis gångtrafikanter ner mot Mjörnstranden och Tallhyddan.
- Inventering av tunnlar har genomförts och åtgärdsplan tas fram.
- Nämnden har genom ett samarbete med ungdomsfullmäktige genomfört en trygghetsenkät där närmare 880 ungdomar svarat på frågor kring trygghet i utemiljöer.

Resultat: Målet har inte uppnåtts, men indikatorn går åt rätt håll.

Källor: Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%), Kolada U01420. Nyckeltalet ingår i Trygghet och säkerhet – Kommunindex, Kolada N00301.

Tekniska nämndens mål 8 - Öka andelen fossilfria transporter för att främja en långsiktigt hållbar utveckling

Bedömning: Ej uppfyllt

Koppling Agenda 2030: Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation. Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Indikator: Hur brukar du oftast göra dina vardagliga resor, t.ex. till arbete, skola eller fritidssysselsättning? (andel bil, MC och moped %)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
60,0	65,4	62,3	68,4

Felmarginalen på frågans resultat i medborgarundersökningen är $\pm 4,8$.

Kommentar: För att öka andelen fossilfria transporter bland alingsåsarna jobbar förvaltningen framförallt med information och marknadsföring om de alternativa färdätten som finns. Bland annat delades det ut frukost till alla cyklister på Cykelns dag den 3:e juni, och på Seniordagen i maj medverkade medarbetare som jobbar med kollektivtrafik, färdtjänst och park/natur.

Under våren antog tekniska nämnden prioriteringskriterierna för cykelvägar på landsbygd, vilka är en del i arbetet med en cykelplan. Ett antal förbättringar av cykelinfrastrukturen, såsom åtgärder för att öka trafiksäkerheten och standarden på befintligt gång- och cykelnät, har genomförts. Ett pilotprojekt för halkbekämpning med sopsaltning av gång- och cykelvägarna på Nyebro samt Gerdskastigen har genomförts med gott resultat. Dessutom fortsätter arbetet med att successivt bygga ut cykelinfrastrukturen enligt beslutad investeringsbudget.

Resultat: Ej uppfyllt

Källor: Medborgarundersökningen, "Hur brukar du oftast göra dina vardagliga resor, t.ex. till arbete, skola eller fritidssysselsättning?" andel bil, MC och moped (%), fråga 11.01 SCB:s medborgarundersökning.

Prioriterat mål 3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Tekniska nämndens mål 9 - Alingsåsarnas delaktighet och insyn ska öka

Bedömning: Ej utvärderad ○

Koppling Agenda 2030: Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Mål 16: Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Indikator: Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet, kommunindex

Mål 2024	Preliminärt utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
60	-	58	57

Kommentar: Nämnden antog i februari 2024 ett stadsmiljöprogram, vilket har tagits fram med stöd av kultur- och utbildningsförvaltningen, kommunledningskontoret och Alingsås Energi. Avstämningar har också gjorts gentemot stadens näringsliv och fastighetsägare. Programmets riktlinjer belyser betydelsefulla karaktärsdrag i en mindre skala, i permanent och tillfällig utformning av stadskärnans gator, torg och parker. Alingsås stadsmiljöprogram finns i en lättillgänglig digital version på Alingsås kommuns hemsida.

Nämnden gav i november 2023 förvaltningen i uppdrag att genomföra en undersökande process för Stora torget med utgångspunkt i varsamhet och småskaliga åtgärder. Ett arbete som bygger på inkludering och delaktighet, och som kommer genomföras genom att prova olika tillfälliga installationer för att undersöka platsen och hur människor använder den, samt utreda parkeringsmöjligheter och samspelet med andra aktiviteter och evenemang på torget. Arbetet ska även framöver inkludera samtal med näringsidkare och fastighetsägare för samsyn i den tillfälliga utformningen och dialog med politiken.

Förvaltningen arbetar aktivt med att kommunicera byggprojekt och inför ombyggnation av lekplatser samlas ofta önskemål in från allmänheten.

Resultat: I nuläget finns inget resultat.

Källor: Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet – Kommunindex, Tillväxtverket, Kolada (N00300), Planerad publicering av resultat avseende 2024 är vecka 19 2025.

Tekniska nämndens mål 10 - Kommunens invånare får ett gott bemötande, tydliga svar och god service när de har kontakt med förvaltningens medarbetare

Bedömning: Helt uppfyllt

Koppling Agenda 2030: Mål 16: Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Indikator: Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
78,0%	81,1%	76,9%	77,0%

Felmarginalen på frågans resultat i medborgarundersökningen är $\pm 6,8$.

Kommentar: Kommunens tillgänglighet och bemötande gentemot medborgare och företagare är en viktig demokratisk aspekt som behöver prioriteras för att Alingsås ska kunna vara en kommun som bjuder in medborgarna att delta i utvecklingen av kommunens verksamheter. Samhällsbyggnadsförvaltningen har under 2024 fortsatt arbetet med att så bra som möjligt använda frontdeskfunktionen i Sveagatans entré som ytterligare en kommunikationsväg för medborgare och företagare. Om medborgaren eller företagaren inte kan få svar på sin fråga direkt, tillhandahålls snabb information om vilka kontaktvägar som finns i just deras ärende. Under 2024 har det införts utökade öppet- och telefontider samt bemanning i frontdesk.

Såsom även nämnts ovan under det första målet har trafik- och parkenheten under 2024 tillämpat ett effektivt arbets sätt med korta handläggningstider och inkomna frågor besvaras dagligen via växelteltelefon och mail. Snabb återkoppling prioriteras högt och enheten arbetar kontinuerligt med service- och bemötandefrågor. Bland annat erbjuds fysiska möten, så att invånarna kan komma till förvaltningen för att få förklaringar och svar på frågor, hjälp med systemanvändning, att fylla i blanketter m.m.

Resultat: Målet är uppnått.

Källor: Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%), SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00640)

Prioriterat mål 5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö

Tekniska nämndens mål 11 - Nöjdheten med skötseln av kommunens utomhusmiljöer ska öka

Bedömning: Delvis uppfyllt

Koppling Agenda 2030: Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Mål 13: Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Indikator: Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
76,0%	72,6%	77,0%	72,9%

Kommentar: 2023 års resultat uppgick till 77,0 och var väldigt högt – rikssnittet 2023 var 70,6%. Sedan 2023 har dock resultatet gått ner något, men ligger fortfarande över rikssnittet som nu är på 69,6%. Förvaltningen arbetar med en tydligare prioriteringsordning avseende skötsel av grönytor. Under sommaren 2024 har Nollhaga trädgård öppnats, vilken redan är en välbesökt och omtyckt utemiljö i Alingsås. Planteringarna är särskilt framtagna för pollinatörer, vilket är en långsiktig hållbarhetsåtgärd.

Förvaltningen har påbörjat dialog med kultur- och utbildningsförvaltningen kring ansvarsfördelning av kommunala driftsytor, exempelvis spontanidrottsplatser.

Utfallet är ett genomsnitt av måtten för skötsel av utomhusmiljön i kommunen och inkluderar skötsel samt snöröjning av gator, vägar, gång- och cykelvägar, skötsel av allmänna platser, naturområden samt badplatser. Värt att notera är att på frågan om skötsel av allmänna platser, torg, lekplatser är andelen som svarat "Mycket eller ganska bra" 86,2 % ($\pm 3,8$) och gällande skötsel av naturområden är 83,6% ($\pm 4,5$) mycket eller ganska nöjda. Resultaten på de frågor som gäller snöröjning av gator och vägar samt snöröjning av gång- och cykelvägar är däremot lägre, där 59,0% ($\pm 5,4$) respektive 54,8% ($\pm 5,7$) svarat ganska eller mycket nöjd.

I arbetet med snöröjning har testats att med hjälp av saltlake minska användningen av torrsalt. Istället för att lägga ut 15-18 gram torrsalt per kvadratmeter används 8-10 gram befuktat salt per kvadratmeter (befuktat salt är en blandning av saltlake och torrsalt). Detta har fungerat bra och sparar ungefär 50% torrsalt innebärande att en "normalvinter" motsvarar cirka 200 ton. Detta motsvarar i sin tur en minskad kostnad på cirka 320 tkr, men framförallt leder den minskade saltmängden till färre negativa miljöeffekter såsom påverkan på växtlighet, vegetation och vatten närmast vägbanan.

Resultat: Delvis uppfyllt, se kommentaren ovan.

Källor: Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%), SCB Medborgarundersökning, Kolada (U07505), SCB:s medborgarundersökning.

Tekniska nämndens mål 12 - Tekniska nämnden ska arbeta för att kommunens rekreativområden ska utvecklas och bli mer tillgängliga och attraktiva

Bedömning: Ej uppfyllt

Koppling Agenda 2030: Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Indikator: Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
95%	89,4%	94,7%	91,0%

Felmarginalen på frågans resultat i medborgarundersökningen är $\pm 4,0$.

Kommentar: Resultatet är högt och ligger fortfarande över rikssnittet (88,0%). När man undersöker resultatet i detalj kan man se att 97,0% av de svarande i åldersgruppen "65 år eller äldre" tycker att utbudet av friluftsområden är mycket eller ganska bra. Även svarsgruppen kvinnor är mer nöjda än det totala utfallet, då 93,2 % av kvinnorna har svarat mycket eller ganska bra.

Under året har ett flertal åtgärder genomförts i kommunens friluftsområden:

- Röjning längs gångstigen i Kvarnsjöns naturreservat och längs det gula motionsspåret i Hjortmarka naturreservat.
- Två större naturvårdsgällringar på Torvmossen/Gerdsken och Klinten, för att skapa en ljusare och trivsammare skog att vandra genom.
- En ny grillplats har påbörjats i skogen vid Ängaboskolan, vilken används flitigt av uteförskolan.
- I Gräfsnäsparken har en tillgänglighetsapassad brygga lagts i samt en grusgång fram till den anlagts.

- Arbetet med att uppdatera Playa Mjörn har påbörjats - ett gestaltningsförslag med utveckling i etapper har tagits fram. Ett antal åtgärder har redan vidtagits, bland annat nya parasoller, solsoffor och grillplatser.

- Arbetet med Nolhaga trädgård pågår.

- Kärlekens soffa (se bild ovan), placerad i fickparken vid Stampens kvarn, är Alingsås kommuns sätt att uppmärksamma att "Lights in Alingsås" firar 25 år under 2024. Sätter du dig bredvid de kära stolparna på soffan kan du njuta av en av Alingsås vackra kulturmiljöer som även den fått sig ett lyft. Nya svarta räcken och belysningsstolpar i äldre stil bidrar även till att lyfta miljön som helhet.

Resultat: Resultat är högt, men målet är ej uppfyllt.

Källor: Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%), SCB Medborgarundersökning, Kolada (N00599).

Tekniska nämndens mål 13 - Tekniska nämnden arbetar för att öka andelen invånare som tycker att det är enkelt att använda kollektivtrafiken för vardagsresor

Bedömning: Delvis uppfyllt

Koppling Agenda 2030: Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation. Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Indikator: Andel invånare som upplever att de har möjlighet att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för sina vardagliga resor (%):

- Boende i centralort
- Boende utanför tätort

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
74,0%	71,0%	71,1%	64,0%
44,0%	39,8%	42,9%	40,0%

Felmarginalen på frågans resultat i medborgarundersökningen är ±7,2 (Boende i centralort) och ±11,0 (Boende utanför tätort).

Kommentar: För att öka andelen invånare som tycker att det är enkelt att använda kollektivtrafiken arbetar förvaltningen på ett likartat sätt som det som beskrivits ovan under "Tekniska nämndens mål 8 - Öka andelen fossilfria transporter för att främja en långsiktigt hållbar utveckling". Arbetet består framförallt av information och marknadsföring till kommuninvånarna om de alternativa färdssätt som finns i kommunen, och har skett genom bland annat medverkan på Seniordagen i maj. Två projekt rörande tillgänglighetsanpassning på hållplatser har genomförts under hösten, Kvarntorpsgatan och Talluddsvägen.

Resultat: Delvis uppfyllt.

Källor: Andel invånare som upplever att de på ett enkelt sätt kan använda kollektivtrafiken för vardagliga resor, t.ex. till arbete, skola eller annan sysselsättning (%), SCB Medborgarundersökning (fråga 12.03).

Tekniska nämndens mål 14 - VA-ledningsnätet i Alingsås kommun ska renoveras i en hållbar förnyelsetakt

Bedömning: Helt uppfyllt ●

Koppling Agenda 2030: Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation. Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla.

Indikatorer: Rs5 Förnyelsetakt (%) ledningsnät (vatten), Rs7a Förnyelsetakt (%) ledningsnät (spillvatten) och Rs7b Förnyelsetakt (%) ledningsnät (dagvatten)

Mål 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
>0,55	0,68	0,45	0,36
>0,20	0,35	0,20	0,11
>0,25	0,34	0,26	0,15

Kommentar: Den ökade förnyelsetakten under 2024 har möjliggjorts genom ett utökat samarbete med Teknisk service som tillgängliggjort mer tid för VA-projekt samt ökade resurser både personalmässigt och ekonomiskt. Målet är viktigt på framförallt lång sikt och kommande års budgetresurser kommer att vara avgörande för att kunna öka tempot i förnyelsetakten ytterligare.

Resultat: Målet är helt uppfyllt

Källor: Egna mätningar som ligger till grund för Svenskt Vattens Hållbarhetsindex, Rs5, Rs7a och Rs7b

Uppdrag

Nämnden har inte tilldelats några utpekade uppdrag i den av kommunfullmäktige beslutade budgeten.

Internkontroll

I bilaga 1 finns årets uppföljning av internkontrollplanen. Bedömningarna görs enligt följande:

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning ●
- Kontrollen är genomförd med anmärkning 🚫

En av de fem internkontrollpunkterna har fått anmärkning, vilket beskrivs närmare i bilagan.

Uppföljning av privata utförare

I bilaga 2 finns årets uppföljning av privata utförare. De privata utförare som omfattas av uppföljningen är de som utför uppgifter som riktar sig till och rör medborgarna. Uppgifterna ska utgöra en löpande verksamhet inom nämndens verksamhetsområde, alternativt att tjänsterna utnyttjas återkommande med regelbundenhet. Avtal där kommuner avropar tjänster för enskilda tillfällen omfattas inte.

Hållbarhetsprinciper

I policyn för hållbar utveckling (KF 2019-09-25, § 175) presenteras principer för ett hållbart Alingsås. Princip 1-4 kan sammanfattas som 1) att aktivt välja hållbart, 2) helhetsplanering, 3) samverkan och 4) lärandeperspektiv. Principerna ska tillämpas i kommunens samtliga processer.

Tekniska nämndens verksamheter arbetar till stora delar med samhällsservice, där ett aktivt hållbarhetsarbete är aktuellt i alla de olika processtegen - hållbarhetsperspektivet behöver vara med hela vägen från planering till utförande.

Inom VA-verksamheten pågår bland annat följande processer för att göra verksamheten mer hållbar:

- Inom större byggprojekt görs klimatkalkyler och analyser för att hitta vilka åtgärder som ger störst effekt för att minska klimatpåverkan från projektet både under byggskedet och i den framtida driften. Exempel på åtgärd som tillämpats är användning av miljövänlig diesel (HVO 100) i anläggningsmaskiner, vilket sänker koldioxidutsläppen med ca 40 %. Ett annat exempel är val av klimatförbättrad betong till konstruktionsdelarna vid ombyggnation på vattenverk, vilket inneburit en total besparing på ca 20 ton koldioxid jämfört med "vanlig" betong.
- Ombyggnationen av Nolvaga reningsverk har stort fokus på hållbarhet. Här arbetar verksamheten för att så långt det är miljö- och kostnadseffektivt, nyttja alla energiströmmar med målet att uppnå ett energineutralt reningsverk. Vidare arbetar verksamheten för att projektera reningen så att kemikaliebehovet minskas, vilket ger lägre kostnader, färre kemikalietransporter samt mindre miljöpåverkan. Det nya reningsverket kommer att utformas så att reningsverket smälter in i sin omgivande miljö vid Nolvaga park för att bidra till en attraktiv parkmiljö.
- VA-verksamheten är en av de kommunala verksamheter som förbrukar mest el. En stor källa till elförbrukning är pumpningen av vatten både på ledningsnätet och inne på verken. VA-verksamheten arbetar löpande för att nya pumpar som installeras ska vara mer energieffektiva för att minska elförbrukningen. Då kommunens el är fossilfri gör inte detta någon skillnad för klimatet, dock gör den skillnad för miljön och för kommunens omkostnader. Det minskar även risken för elbrist i landet vilket är såväl en social som ekonomisk hållbarhetsfråga.

- Under 2024 har finansieringsprinciper för brandvatten arbetats fram inom kommunen mellan skattekollektivet, VA och Räddningstjänsten, vilket kommer att säkerställa brandvattenförsörjningen i såväl befintliga som nya bostadsområden.
- Utbyte av dieslbilar till elbilar har skett inom avlopps- och driftstödsenheten i samband med att leasingavtal har löpt ut.

I stadsmiljöplaneringen ses hanteringen av dagvatten över, ängsmiljöer skapas och restaureras och den biologiska mångfalden ökas och bevaras genom medveten skötsel och planering. Under sommaren 2024 har Nohaga trädgård öppnat, vilken redan är en välbesökt och omtyckt utemiljö i Alingsås. Planteringarna är särskilt framtagna för pollinatörer, vilket är en långsiktig hållbarhetsåtgärd. Förbättringar i det kommunala cykelvägnätet bidrar till långsiktiga och strukturella förändringar i socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar riktning.

I arbetet med snöröjning har det (såsom nämnts ovan i uppföljningen av tekniska nämndens mål 11) testats att med hjälp av saltlake minska användningen av torrsalt vilket har fungerat bra och sparar ungefär 50% torrsalt innebärande att en "normalvinter" motsvarar cirka 200 ton. Detta motsvarar i sin tur en minskad kostnad på cirka 320 tkr, men framförallt leder den minskade saltmängden till färre negativa miljöeffekter såsom påverkan på växtlighet, vegetation och vatten närmast vägbanan.

Utbytestakten till mer miljövänliga fordon i fordonsverksamhetens bilflotta har ökat jämfört med tidigare år och andelen fossiloberoende fordon ligger nu på 68% (se även tekniska nämndens mål 5).

Ett gemensamt forum för investeringsplanering som samordnar kommunens grävarbeten utvecklades under 2023 och har under 2024 varit i drift. Infrastrukturprojekten samordnas numera på ett mer strukturerat sätt mellan VA, Stadsmiljö, Alingsås Energi och Alingsåshem, med målsättningen att samordna alla grävarbeten som finns planerade. Det sparar både pengar, skapar mer nöjda invånare och medför en mindre påverkan på invånarna och miljön.

Planering för sluttäckning av Bälinge deponi pågår och i oktober 2024 beslutade nämnden att sluttäckningen ska genomföras inom en 15-20-årsperiod. En deponi kan påverka sin omgivning under mycket lång tid efter att man slutat att lägga dit avfall. För att minimera påverkan måste deponin sluttäckas när den inte längre används så att endast en begränsad mängd lakvatten läcker ut.

Ekonomi

Inledning

Tekniska nämndens verksamheter delas in i tre olika ekonomier. De skattefinansierade verksamheterna som finansieras både via kommunbidrag och intäkter och avfalls- och VA-verksamheterna som är taxefinansierade.

Avfalls- och VA-verksamheten erhåller inget kommunbidrag och verksamheterna ska finansieras enligt självkostnadsprincipen, där de årliga kostnaderna ska täckas i sin helhet av de årliga intäkterna. Budgeten utgör en plan för hur verksamheten ska finansieras samt hur skulden till abonnentkollektivet ska hanteras.

Eftersom avfalls- och VA-verksamheterna helst ska leverera ett nollresultat men där oförutsedda intäkter och kostnader ändå alltid uppstår, och därmed även avvikelser mot budget, bör ett visst ekonomiskt utrymme finnas för att hantera dessa avvikelser så att ett nollresultat kan nås. Detta utrymme kan skapas genom ett visst överuttag från abonnenterna, vilket då förs som en skuld till abonnentkollektivet. Om årsresultatet blir positivt bokförs överskottet som en ökad skuld till kollektivet medan ett underskott innebär att skulden istället minskar. Skuldens storlek varierar därför från år till år som en följd av verksamhetens tidigare resultat. Om det inte finns någon skuld till abonnentkollektivet kommer en eventuell förlust att slå direkt mot kommunens resultat, det vill säga mot skattekollektivet.

De skattefinansierade verksamheterna gör ett överskott jämfört med budget med **1 357 tkr**. Verksamheterna gör ett bättre resultat än tidigare prognostiserat. Av verksamheternas investeringsbudget förbrukas inte drygt 8 900 tkr. Förskjutningar i tidplaner är en orsak till det lägre investeringsutfallet.

Avfallsverksamhetens resultat före reglering till abonnentkollektivet är **5 291 tkr** bättre än budgeterat. Det ekonomiska resultatet påverkas positivt av den erhållna ersättningen från Naturvårdsverket för fastighetsnära insamling och vid årets slut har verksamheten en skuld till abonnenterna på drygt 500 tkr. Utbyte av fordonsflottan påverkar verksamhetens investeringsvolym.

VA-verksamheten redovisar ett positivt resultat med **7 571 tkr** jämfört med budget. En av orsakerna till överskottet är att ett förändrat arbetssätt för att hålla nere kostnader för reparationer och underhåll haft en positiv effekt på utfallet. Även förändrad lagstiftning rörande skatt på biogas och justerade räntenivåer är orsaker till det positiva resultatet. Årets överskott med **7 521 tkr** förs som en skuld till abonnentkollektivet.

Utfallet för årets VA-investeringar är **19 217 tkr** under budgeterad nivå och beror på både förskjutningar i tid och att projekt kostar mindre än budgeterat.

Skattefinansierade verksamheter

Inom tekniska nämndens skattefinansierade verksamheter ingår ansvaret för trafik, kollektivtrafik, färdtjänst, gator, parker, lekplatser och naturvårdsfrågor. Även kommunens fordonsverksamhet och förvaltningens stödfunktioner ingår här.

Drift

Belopp i tkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avv. från budget 2024	Bokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Verksamhetens intäkter	31 255	30 332	-922	31 287	-955
Personalkostnader	-58 985	-51 829	7 156	-44 848	-6 981
Lokalhyror	-5 297	-5 283	14	-5 154	-129
Köp av tjänster	-31 038	-33 424	-2 387	-36 681	3 257
Utdebitering personalkostnader	31 151	23 671	-7 480	19 986	3 686
Övriga kostnader	-41 582	-32 561	9 022	-36 055	3 495
Verksamhetens kostnader	-105 751	-99 426	6 325	-102 753	3 327
Avskrivningar	-1 350	-4 545	-3 195	-1 498	-3 047
Verksamhetens nettokostnader	-75 847	-73 639	2 208	-72 965	-674
Kommunbidrag	75 987	75 987	0	69 577	6 410
Finansnetto	-140	-991	-851	-205	-786
Årets resultat	0	1 357	1 357	-3 592	4 950

Årets resultat jämfört med budget

Årets resultat är totalt sett **1 357 tkr** bättre än budgeterat.

Intäkterna är **922 tkr** sämre än budgeterat. Jämfört med budget har stadsmiljöavdelningen lägre intäkter för både markupplåtelse och trafikordningsplaner. Även GIS-verksamhetens intäkter har påverkats negativt på grund av färre beställningar av nybyggnadskartor och inmätningar, till följd av minskat antal nybyggnationer. Däremot har fordonsverksamheten avyttrat fordon och fått bättre betalt för dessa än budgeterat.

Kostnaderna (inklusive kapitalkostnaderna) är lägre än budgeterat och avviker positivt med 2 279 tkr.

Inför omorganisationen inom stadsmiljöavdelningen, vilken genomfördes i slutet av 2023, planerades för flera nya tjänster, men då beslutet om omorganisation togs sent på året tillsattes inte tjänsterna förrän en bit in på 2024. Personalkostnaderna blev därmed lägre än budgeterat. Det ekonomiska läget har under året varit svårbedömt i och med minskade intäkter för bland annat markupplåtelse och därför har planerade tjänster inom teknisk service inte tillsatts. Effekten av att tjänsterna inte tillsatts blir även lägre utdebitering av personalkostnader (tidsredovisning) men även en minskning i utfört uppdrag.

Ett ekonomiskt överskott har även uppstått med anledning av att personella resurser fördelats om, från investeringsprojekt till planerad snöröjning, under årets sista månader. Anledningen till detta är att det behöver finnas en personell "buffert" för vinterväghållning om det blir snöoväder eller uppstår behov av halkbekämpning. Under årets sista månader var insatserna inom snöröjning och halkbekämpning få vilket även inneburit att personalen kunnat arbeta vidare med investeringsprojekt som inte belastar driften.

Alingsås Energi utför underhåll av kommunens gatubelysning och under 2024 har detta blivit dyrare än budgeterat på grund av ökad underhållstakt och fördyring. Däremot har belysningens elkostnader, tack vare låga elpriser, blivit lägre än budgeterat.

Det har under året funnits ett behov av att omhänderta fallna och sjuka träd vilket inneburit att arbetet med detta har intensifierats jämfört med budget och tidigare år.

Jämfört med budget har färdtjänsten blivit dyrare vilket beror på att återbetalningarna från Västtrafik varit lägre jämfört med tidigare år. Detta är inget som nämnden har kunnat påverka.

Prognosutveckling under året

Under året har ett nollresultat prognostiserats. I samband med delårsbokslutet tog verksamheten fram en prioriteringsplan samt vidtog åtgärder för ett fortsatt nollresultat. Under hösten har verksamheterna följt utvecklingen och i prognosen tagit höjd för en normal vinter. Den milda vintern bidrar till lägre driftskostnader än prognostiserat. Lägre personalkostnader i slutet på året än förväntat påverkar också att resultatet blir bättre än tidigare prognostiserat.

Årets resultat jämfört med föregående år

Intäkterna sjunker 2024 jämfört med 2023. Skillnaderna beror framförallt på ett elstödsbidrag som betalades ut 2023.

Kostnaderna ökar totalt sett med ca 500 tkr under 2024 jämfört med 2023 men det finns stora skillnader mellan åren när det gäller personalkostnader som ökat 2024 på grund av omorganisation för att klara uppdraget. För att täcka upp för vakanser hade nämnden under 2023 istället bland annat kostnader för interimsschef. Även kostnadsposter som inte finns med varje år, så som flygfotografering, ger lägre kostnader 2024. År 2023 gjorde de

skattefinansierade verksamheterna ett underskott med 3 592 tkr. Det utökade kommunbidraget inför 2024 medförde bättre ekonomiska förutsättningar för nämnden att hantera sitt uppdrag.

Investeringar

	Budget 2024	Bokslut 2024	Avv. från budget 2024	Bokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Expansionsinvestering	23 050	15 776	7 274	5 762	10 014
Parkmiljö	2 250	2 211	39	106	2 105
Stadsmiljöåtgärder	2 000	850	1 150	191	658
Gator och vägar	5 500	8 961	-3 461	2 799	6 162
Cykel- och gångbanor	12 700	3 356	9 344	2 329	1 027
Tillgänglighet	500	311	189	337	-26
Maskiner och inventarier	100	88	12	0	88
Imageinvestering	1 200	11	1 189	0	11
Gator och vägar	1 200	11	1 189	0	11
Reinvestering	34 940	38 238	-3 298	38 064	174
Parkmiljö	6 400	6 221	179	4 779	1 442
Naturmark	300	716	-416	566	151
Lekplatser	6 650	4 434	2 216	5 588	-1 154
Stadsmiljöåtgärder	350	883	-533	333	550
Gator och vägar	2 500	1 703	797	1 603	100
Cykel- och gångbanor	3 200	2 049	1 151	1 929	120
Trafiksäkerhet	100	0	100	0	0
Maskiner och inventarier	9 490	14 750	-5 260	10 655	4 095
Beläggning	5 000	7 051	-2 051	2 948	4 103
Samhällskritiska åtgärder	0	0	0	-8	8
Digitalisering	950	20	930	0	20
Broar	0	411	-411	9 671	-9 260
Anpassningsinvestering	9 200	5 392	3 808	12 174	-6 782
Parkmiljö	200	241	-41	12	229
Stadsmiljöåtgärder	1 500	865	635	87	778
Cykel- och gångbanor	2 200	2 181	19	72	2 108
Trafiksäkerhet	2 100	1 358	742	8 527	-7 169
Tillgänglighet	400	54	346	109	-55
Samhällskritiska åtgärder	2 500	694	1 806	3 367	-2 673
Digitalisering	300	0	300	0	0
Totala utgifter	68 390	59 418	8 972	56 001	3 417

Årets utfall jämfört med budget

Det totala utfallet för 2024 var **59 418 tkr**, vilket är **8 972 tkr** lägre än budgeterat. Större avvikelser kommenteras nedan:

Expansionsinvesteringar

- *Parkmiljö*: Mer satsningar gjordes på hundlekplatser då Playa Mjörn delvis skjutits till 2025.
- *Stadsmiljöåtgärder*: Delvis skjutits till 2025, särskilt utvecklingsprojektet gällande Stora torget. Under 2024 fokuserades på Sommartorget och mindre åtgärder runt Stora torget.
- *Gator och vägar*: Avvikelsen beror på att projektet Kavlás ängar delvis skjutits från 2023 till 2024 samt ökad omfattning på grund av behov av ytterligare sprängning.
- *Cykel- och gångbanor*: Delvis flyttade till 2025 på grund av ny planering för Södra Ringgatan GC och Cykel genom centrum.

Reinvesteringar

- *Naturmark*: Investeringar inom Naturreservat och Arbetsprogrammet förbrukade mer medel än budgeterat, bland annat på grund av upprustning av Gerdskentrundan och ridstig i Hjortmarka.
- *Lekplatser (upprustning)*: I samband med budgetprocessen tilldelades medel för åtgärder som nu är planerade längre fram och som alltså inte användes under året.
- *Maskiner och inventarier*: Fler arbetsmaskiner byttes ut tidigare än planerat. Bland annat har manskapsbodarna köpts in som en effektiviseringsåtgärd för att på sikt minska driftskostnaderna.
- *Cykel- och gångbanor*: Utfallet för är lägre på grund av att förstärkningsåtgärder för GC-banor i Brunnsparken och vid Gerdskentrundan utförts med mindre omfattande åtgärd än planerat för att påverka omkringliggande träd och natur så lite som möjligt.
- *Beläggning*: Större behov av beläggningsarbeten på grund av stor underhållsskuld.
- *Broar*: Ytterligare medel behövdes för att färdigställa renovering av träbron i Stadsskogen.
- *Digitaliseringsåtgärder*: Planerade åtgärder har inte utförts under året utan skjutits fram i tid.

Imageinvesteringar

- Medel inte förbrukade på grund av omprioritering och försenad start, projekt framflyttat till 2025.

Anpassningsinvesteringar

- *Stadsmiljöåtgärder:* Mindre medel förbrukade inom stensättning då mycket sten återanvändes från tidigare projekt.
- *Cykel- och gångvägar:* Omprioritering gjordes eftersom Sveagatan GC blev dyrare, och ombyggnation av Gustav Adolfsgatan bortprioriterades på grund av parkeringssituationen.
- *Trafiksäkerhet:* Åtgärder vid Göteborgsgatan/Sveagatan blev billigare än planerat. Initialt planerades en mindre cirkulationsplats, men åtgärden ändrades till att fokusera på att förbättra passager för gående och cyklister samt ha kvar fyrvägskorsningen.
- *Samhällskritiska åtgärder:* Lägre investeringsutgift då stabiliseringsåtgärder i Nohaga Allé försenades, projektering genomförd under 2024.
- *Digitaliseringsåtgärder:* Planerade åtgärder har inte utförts under året utan skjutits fram i tid.

Årets utfall jämfört med föregående år

Investeringsutgiften 2024 var **3 417 tkr** högre än föregående år. Att investeringstakten ökat beror framförallt på att organisationen har stärkt sin kompetens för att driva projekt samt arbetat för att få bättre framförhållning i planeringsskedet.

Enskilda investeringsprojekt är svåra att jämföra mellan åren då många projekt varierar från år till år. Vissa projekt är dock återkommande, så som till exempel investeringar i maskiner och inventarier där mer medel förbrukats 2024 jämfört med 2023.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod

Belopp i tkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avv. från budget 2024	Bokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Inkomster					
Gång- och cykelvägar	4 500	452	-4 049	1 379	-928
Kollektivtrafikåtgärder	0		0	82	-82
Trafiksäkerhetsåtgärder	0		0	490	-490
Skredrisk Säveån	0			2 864	-2 864
- varav exploatering	0	0	0	0	0
Totala inkomster	4 500	452	-4 049	4 815	-4 363

Årets utfall jämfört med budget

I tabellen ovan redovisas investeringsbidrag. Ansökan om bidrag för gång- och cykelvägar samt åtgärder för kollektivtrafik görs årligen och för 2024 inkom totalt **452 tkr** vilket ska jämföras med **4 500 tkr** som budgeterades.

Den största orsaken till avvikelsen är att tidplanen för projektet Södra Ringgatan har skjutits på till 2025. Utbetalt är lägre än delårsbokslutet och det beror på att åtgärden vid Sveagatan/Göteborgsvägen blev billigare än väntat vilket medförde att en återbetalning av utbetalt bidrag behövde göras.

Årets utfall jämfört med föregående år

Eftersom bidrag söks och beviljas årligen och är beroende av vilka projekt som genomförs är en jämförelse mellan åren svår att göra.

Avfallsverksamheten

Drift

Belopp i tkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avv. från budget 2024	Bokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Verksamhetens intäkter	75 747	81 206	5 459	62 143	19 063
Personalkostnader	-20 173	-21 396	-1 224	-17 540	-3 856
Lokalhyror	-5	-4	1	-4	1
Köp av tjänster	-34 456	-31 110	3 345	-24 855	-6 255
Övriga kostnader	-14 417	-15 150	-733	-19 585	4 435
Verksamhetens kostnader	-69 050	-67 660	1 390	-61 985	-5 675
Avskrivningar	-5 467	-6 258	-791	-4 627	-1 631
Verksamhetens nettokostnader	1 230	7 288	6 058	-4 469	11 756
Finansnetto	-330	-1 096	-766	-195	-902
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	900	6 191	5 291	-4 663	10 855
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	-900	-534	366	0	-534
Årets resultat efter reglering	0	5 658	5 658	-4 663	10 321

Årets resultat jämfört med budget

Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet är **5 291 tkr** bättre än budgeterat.

Intäkterna överstiger totalt budgeten med **5 459 tkr**. Den största positiva intäktsavvikelsen beror på slamverksamheten. Verksamheten hanterar framförallt tömning av privata trekammarbrunnar men även fettavskiljare hos privata aktörer. Efter en period av förseningar av tömningarna, vilket resulterade i akuta tömningar och lägre tömningfrekvens, utförs nu tömningarna enligt tidplan igen vilket resulterat i högre tömningstakt och högre intäkter.

Till viss del är intäkterna omvärldsberoende. Det gäller främst de intäkter som berör återvinningscentralen på Bälinge. Här styr konjunkturen hur mycket avfall som

verksamheter lämnar, men även efterfrågan på material som säljs vidare varierar. Under året har intäkterna på Bälinge återvinningscentral varit högre än budgeterat.

I samband med att verksamheten från första januari 2024 tog över ansvaret för återvinningsstationerna och hämtningen av förpackningsmaterial i flerfamiljshus får verksamheten även ersättning från Naturvårdsverket. Ersättningen omfattar även insamling av förpackningsmaterial från enfamiljshus – något som erbjudits i Alingsås sedan flera år tillbaka. Den här ersättningen är även den något högre än budgeterat.

Kostnaderna (inklusive kapitalkostnaderna) är något högre än budgeterat och avviker negativt med 167 tkr. Den ovan nämnda ökningen av tömningen av trekammarbrunnar har även medfört ökade kostnader för hantering av slammet.

Verksamheten håller på att förnya lastbilsflottan som används vid hämtning av avfall och flera fordon har bytts ut under året. Trots detta har kostnaderna för underhåll och reparation av fordonen varit höga under året. En nedåtgående trend förväntas under 2025.

Kostnaderna för att samla in förpackningar i flerfamiljshus och från återvinningsstationerna har varit lägre än budgeterat. Detta är ett nytt ansvarsområde och osäkerheterna inför 2024 var stora vilket ledde till en felaktig bedömning och är den största orsaken till det stora överskottet under året.

Verksamheten har förstärkt personalstyrkan inom hämtningsverksamheten för att möta behovet vilket inneburit ökade kostnader.

Utbytestakten av äldre fordon har skett i snabbare takt än tidigare planerat. Även andra investeringsbehov har lett till ökade avskrivningskostnader.

Prognosutveckling under året

Prognoserna har blivit bättre ju längre året har förflutit. I samband med delårsbokslutet prognostiserades ett överskott på knappt 4 500 tkr. Årets sista prognos var ca 5 800 tkr. Detta ska jämföras med resultatet som blev knappt 6 200 tkr.

Årets resultat jämfört med föregående år

Intäkterna ökar med ca 19 000 tkr under 2024 jämfört med 2023. Skillnaderna beror framförallt på det nya ansvaret för insamling av förpackningar och en ersättning från Naturvårdsverket, men även på ökade intäkter (och kostnader) från slamhanteringsverksamheten.

Kostnaderna ökar med ca 8 200 tkr under 2024 jämfört med 2023. I och med förstärkning av organisationen, inklusive återbesättning av chefstjänst och rekrytering av chaufförer har lönekostnaderna ökat. Det nya ansvaret för förpackningsinsamling samt ökad takt inom slamhämtningsverksamheten har ökat kostnaderna under 2024.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avv. från budget 2024	Bokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Expansionsinvestering	0	608	-608	0	608
Container ÄVS	0	608	-608	0	608
					0
Reinvestering	23 450	25 613	-2 163	1 193	24 419
Fordon	20 000	23 768	-3 768	0	23 768
Kärl	3 000	1 790	1 210	1 148	642
Container	450	0	450	0	0
Inventarier & maskiner	0	55	-55	46	9
Anpassningsinvestering	1 000	1 347	-347	805	542
Sollebrunn ÄVC förbättring	300	41	259	0	41
Bälinge anläggning förbättring	700	1 307	-607	805	501
Totala utgifter	24 450	27 568	-3 118	1 999	25 570

Årets utfall jämfört med budget

Utfallet är **3 118 tkr** högre än budget. Den största avvikelsen rör inköp av insamlingsfordon och arbetsfordon till Bälinge anläggning. Totalt har fem insamlingsfordon köpts in under året. Behovet av att förnya fordonsflottan har varit stort.

Inköp av kärl har inte nått ambitionen som sattes upp. Istället kommer takten att behöva ökas under kommande år för att nå målet att samtliga hushåll ska vara anslutna till fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial innan 2027.

Under året har projektering inletts för styrsystem för lakvattnet samt effektivisering av gasutvinning på Bälinge deponi, vilket medför ökade investeringsutgifter inom projektet *Förbättringsåtgärder på Bälinge*.

Årets utfall jämfört med föregående år

Utfallet är **25 570 tkr** högre 2024 jämfört med 2023 och differensen består nästan uteslutande av att flera insamlingsfordon köpts in under året samt på senare leveranser än planerat. Investeringsbehovet har varit stort då återinvestering inte genomförts under flera år.

VA-verksamheten

Drift

Belopp i tkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avv. från budget 2024	Bokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Verksamhetens intäkter	118 444	118 349	-94	103 408	14 941
Personalkostnader	-28 475	-27 771	705	-23 580	-4 191
Lokalhyror	-422	-523	-101	-445	-78
Köp av tjänster	-17 352	-17 559	-207	-19 870	2 310
Övriga kostnader	-30 600	-26 925	3 675	-30 384	3 459
Verksamhetens kostnader	-76 850	-72 777	4 072	-74 278	1 500
Avskrivningar	-25 888	-25 971	-83	-22 994	-2 977
Verksamhetens nettokostnader	15 706	19 601	3 895	6 137	13 464
Finansnetto	-15 756	-12 080	3 676	-4 484	-7 596
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	-50	7 521	7 571	1 653	5 868
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-) / minskning (+)	50	-7 521	-7 571	-1 110	-6 411
Årets resultat efter reglering	0	0	0	543	-543

Årets resultat jämfört med budget

Årets resultat, före reglering till abonnentkollektivet, är **7 571 tkr** bättre än budgeterat.

Verksamhetens **intäkter** nådde näst intill budgeterad nivå med ett sammantaget underskott på endast **94 tkr**. VA-avgifter från hushåll och industrier har genererat lägre intäkter än budgeterat då rådande lågkonjunktur har medfört en minskad vattenförbrukning. Även intäkter från anläggningsavgifter har blivit lägre då anslutning av flera planerade objekt till det kommunala VA-nätet skjutits framåt i tiden. Dessa intäktsunderskott har emellertid kompenseras av ökade intäkter under året för framförallt slamtömning men även lakvattenhantering. Vidare erhåller verksamheten från och med år 2024 ersättning för kostnader i samband med åtgärder för brandvatten, vilket också haft en positiv effekt på intäkterna.

Verksamhetens **kostnader**, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader, blev 7 665 tkr lägre än budgeterat.

Fördröjd rekrytering av enhetschef samt svårigheter att hitta kvalificerade sökande till budgeterad vakans för automationsingenjör vid Nolhaga reningsverk har medfört lägre personalkostnader. För att täcka resursbehovet har kostnader för konsulter samt konsultresor vid reningsverk samt pumpstationer istället ökat samtidigt som konsultkostnader i samband med reningsverkets ombyggnad också underskattats jämfört med budgeterad nivå. Därutöver har årets abonnemangs- och licenskostnader blivit högre på grund av utökad användning av externa IT-tjänster för kontroll och övervakning av reningsverk och pumpstationer. I motsatt riktning går dock kostnader för slamhantering då rötningen i reningsverkets renoverade kamrar nu fungerar väl, vilket givit lägre volymer slam att hantera. Samtidigt har kostnader för undersökningar av ledningsnätet genom bland annat filmning och spolning varit lägre. När det gäller driftrelaterade kostnader i samband med de investeringsprojekt som drivs inom verksamheten ger även dessa en positiv avvikelse mot budget då några projekt, främst avseende ledningsnät och pumpstationer, har skjutits framåt i tiden.

Kostnader för reparationer och underhåll vid reningsverk och pumpstationer har blivit lägre än budgeterat för året då verksamheten, som ett led i sitt effektiviseringsarbete, övergått till att i högre utsträckning låta egen personal genomföra reparationsåtgärder där så är möjligt istället för att anlita externa aktörer. Vissa åtgärder som ändå beställts hos leverantör för genomförande under årets slutskede blev dock försenade och kommer istället att belasta år 2025, vilket bidrog ytterligare till den positiva avvikelsen för driftunderhåll inom avloppsenheten.

I oktober togs ett beslut i EU-kommissionen om förnyad skattebefrielse för användning av biogas, vilket medfört lägre energikostnader vid reningsverket. Även kostnader för kemikalier har blivit lägre än budgeterad nivå då kemikalietillgång samt prisbild stabiliserats sedan budgeten beräknades. Dock har kostnader för akuta åtgärder på kommunens vattenledningsnät varit högre än budgeterat på grund av flera vattenläckor under året.

Räntenivån på verksamhetens låneskuld till kommunen sänktes under hösten, vilket är den huvudsakliga orsaken till att räntekostnaderna avviker positivt med nära 3 700 tkr jämfört med budget. Utöver räntenivån påverkar även storleken på den totala låneskulden de finansiella kostnaderna. Skuldens omfattning beror i sin tur på storleken på investeringsutgiften, gjorda avskrivningar, samt på debiterade anslutningsavgifter under året eftersom avskrivningar och inkomster från anslutningsavgifter sänker låneskulden medan utgifter för investeringsprojekt ökar densamma. Totalt sett har låneskulden blivit lägre än budgeterad nivå för året eftersom investeringsutgifterna minskat mer än verksamhetens minskade inkomster från anläggningsavgifter.

Vid budgeteringen för året gjordes bedömningen att verksamheten skulle generera ett mindre underskott på 50 tkr men utfallet uppvisar istället en positiv avvikelse med **7 571 tkr** då verksamheten nu genererat ett överskott med **7 521 tkr** före reglering mot abonnentkollektivet. Eftersom VA-verksamheten ska vara självfinansierad och därmed inte

får uppvisa överskott ökas befintlig skuld till abonnenterna med motsvarande belopp för att nå ett nollresultat. Detta innebär att skulden vid 2024 års utgång stiger från en ingående balans på 1 110 tkr till 8 631 tkr.

Prognosutveckling under året

VA-avdelningen redovisar ett resultat som är bättre än tidigare lämnade prognoser. Lägre kostnader än förväntat under årets sista månader har påverkat resultatet i positiv riktning.

Prognostiserade **intäkter** har legat väl i linje med det slutliga utfallet under året både avseende VA-avgifter från kommunens abonnenter samt anläggningsavgifter. Dock prognostiserades verksamhetens intäkter för mottagning av slam vid Nolhaga reningsverk för lågt under våren men i delåret noterades högre volymer varför prognosen justerades upp, vilket gjorde att både delårsprognos och årets sista intäktsprognos därmed endast avvek marginellt från årsutfallet.

Verksamhetens **kostnader** har prognostiserats för högt vid årets samtliga uppföljningstillfällen.

Vid Nolhaga reningsverk med tillhörande pumpstationer har kostnaderna blivit lägre än prognostiserade nivåer bland annat då behovet av konsultstöd både inom ordinarie verksamhet samt i samband med ombyggnaden av verket bedömts för högt. Samtidigt har det varit svårt att bedöma volymerna av rötslam då verkets röt-kammare tidigare år drabbats av återkommande produktionsstopp men där de renoverade kamrarna i år fungerat väl under hela året, vilket medfört lägre volymer att hantera och därmed även lägre kostnader än prognostiserat.

Inom avloppsenheten har även kostnader för reparationer och underhåll blivit lägre än förutsett då det har varit svårt att beräkna hur stor effekt det nya arbetssättet, med fokus på att utföra underhållsarbete i egen regi, skulle få på kostnaderna. Vidare har vissa planerade underhålls- och reparationsåtgärder under slutet av året, vilka inte kunnat utföras av egen personal utan fortsatt beställts hos externa leverantörer, försenats. Detta har ytterligare bidragit till den positiva avvikelsen.

I slutet av året, efter oktober månads prognos, fattade EU-kommissionen ett beslut om förnyad skattebefrielse för biogas. Efter Skatteverkets granskning av beslutet framkom att inbetald skatt för år 2023 nu kan omprövas och återbetalas samt att prognostiserad skatt för 2024 uteblir, vilket medfört lägre energikostnader vid reningsverket. Då vintern blev mild i slutet av året prognostiserades även verksamheternas elkostnader från externa leverantörer något för högt jämfört med det slutliga utfallet.

De finansiella kostnaderna bedömdes för högt vid våruppföljning samt delårsbokslut, men justerades under hösten ned i nivå med utfallet när det blev känt att räntenivån för året hamnade 0,5 procentenheter lägre än tidigare angivet.

Årets resultat jämfört med föregående år

Årets resultat, före reglering till abonnentkollektivet, är **5 868 tkr** bättre än föregående år.

Verksamhetens **intäkter** är **14 941 tkr** högre än föregående år huvudsakligen på grund av att brukningstaxan för VA-avgifter höjts med 16 %. Vidare har intäkter från hantering av slam samt lakvatten blivit högre jämfört med föregående år, dels till följd av årets taxejustering men också på grund av större volymer. Intäkter från anläggningsavgifter blev också något högre, vilket avspeglar att fler abonnenter har anslutits till kommunens ledningsnät sedan föregående år där intäkterna från dessa anslutningar realiseras i takt med att anläggningarna används. Dock utbetalades under 2023 ett bidrag för elstöd till verksamheten, vilket saknar motsvarighet innevarande år och därmed avviker negativt mellan åren.

Verksamhetens **kostnader**, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader, blev drygt 9 000 tkr högre jämfört med föregående år. En av orsakerna är att avdelningens personalkostnader varit högre än år 2023 dels som en följd av årlig lönejustering och dels beroende på att verksamheten justerat sin bemanning utifrån resursbehovet. Bemanningen har dock varit något lägre än planerat till följd av senarelagd tillsättning av en vakans. Samtidigt innebar flera oplanerade vakanser under 2023 att förra årets personalkostnader var betydligt lägre än de annars skulle ha varit, vilket också ger upphov till en större avvikelse mellan åren jämfört med vad en analys utifrån den planerade bemanningen skulle visa.

Som ett led i ett medvetet arbete med att minska kostnader har verksamhetens nyttjande av konsulter minskat jämfört med föregående år, främst vid Nohaga reningsverk. Mindre volymer av rötat slam vid reningsverket har också haft en positiv effekt på kostnadsnivån jämfört med år 2023. Dock medför utökad användning av externa IT-tjänster för kontroll och övervakning ökade kostnader, vilka dock motiveras av snabbare upptäckt och åtgärd vid störningar på anläggningar och ledningsnät.

Som nämnt i tidigare avsnitt minskar avloppsenhetens underhållskostnader då ett nytt arbetssätt har prövats där egen personal utför delar av arbetet. Ytterligare en förklaring till den lägre kostnadsnivån är att enhetens reparationskostnader varit höga under flera års tid och eftersom många brister har åtgärdats så har standarden på anläggningarna nu kommit upp i en bättre nivå jämfört med tidigare, vilket pressat ned kostnaderna för reparationer och underhåll.

Vidare har elkostnaderna varit lägre i år, dels på grund av att ett nytt elavtal tecknats med lägre pris och dels på grund av återinförd avdragsrätt för punktskatt på biogas under 2024. Samtidigt har den stabila och avbrottsfria produktionen av biogas från rötkastrarna kunnat nyttjas för uppvärmning av reningsverkets lokaler under året, vilket inneburit att diesel inte har behövt köpas in likt tidigare.

Arbetet med att byta ut abonnenters vattenmätare till fjärravläsningsbara mätare har i stort sett slutförts under våren 2024 varför kostnader för måtarbyten varit lägre innevarande år. Dock har kostnader för akuta åtgärder på vattenledningsnätet varit högre jämfört med år 2023 på grund av ett större antal vattenläckor under året.

Årets avskrivningar är högre jämfört med år 2023 eftersom investeringstakten är fortsatt hög och verksamhetens ökade tillgångar samtidigt medför stigande avskrivningskostnader. Vidare har de finansiella kostnaderna ökat kraftigt mellan åren. Detta beror huvudsakligen på att internräntan är högre men det beror också på att den totala långfristiga skulden till kommunen fortsätter att öka, främst till följd av höga investeringsutgifter.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avv. från budget 2024	Bokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Expansionsinvestering	34 100	25 663	8 437	39 436	-13 773
<i>Expansionsinvestering - VA</i>	<i>19 800</i>	<i>22 276</i>	<i>-2 476</i>	<i>36 835</i>	<i>-14 559</i>
Vattenverk	1 100	1 009	91	0	1 009
Ledningsnät	18 600	21 266	-2 666	36 430	-15 164
Digitalisering	100	1	99	405	-404
<i>Expansionsinvestering - Exploatering</i>	<i>14 300</i>	<i>3 387</i>	<i>10 913</i>	<i>2 601</i>	<i>786</i>
Ledningsnät	14 300	3 387	10 913	2 601	786
Reinvestering	137 000	127 607	9 393	52 264	75 343
Vattenverk	20 800	16 957	3 843	3 647	13 310
Reningsverk	15 500	591	14 909	7 766	-7 175
Ledningsnät	25 000	20 462	4 538	12 628	7 834
Maskiner och inventarier	700	154	546	195	-41
Nolhaga Nya Reningsverk	65 000	85 616	-20 616	27 703	57 913
Pumpstationer	10 000	3 828	6 172	325	3 502
Anpassningsinvestering	1 500	113	1 387	2 187	-2 074
Vattenverk	500	0	500	0	0
Ledningsnät	1 000	46	954	114	-68
Pumpstationer	0	67	-67	2 073	-2 006
Totala utgifter	172 600	153 383	19 217	93 887	59 497

Årets utfall jämfört med budget

Årets utfall är **19 217 tkr** lägre än budget. Större skillnader förklaras nedan:

Expansionsinvesteringar

- *Ledningsnät:* Det är framförallt *Västra Bodarna etapp 2* som förbrukar mer pengar än budgeterat under året. Delvis på grund av ändring av omfattning men även fördyringar.
- *Ledningsnät inom exploateringsprojekt:* Har inte genomförts som planerat på grund av förseningar.

Reinvesteringar

- *Vattenverk:* Försenad tidplan för byte av dricksvattenpumpar innebär en avvikelse. Projektet förväntas dock bli billigare än budgeterat till följd av bättre anbud.
- *Reningsverk:* Akuta reinvesteringar på Nolhaga Reningsverk har varit lägre än budgeterat då inga större akuta haverier inträffat. Reinvesteringar vid Nolhagens avloppsanläggning samt Sollebrunns och Ödenäs reningsverk är pausade i väntan på utredningar om verkens framtid.
- *Ledningsnät:* Omläggning av VA-ledningar i Noltorp blev billigare än budgeterat. Samma sak gäller för Förnyelsearbeten på ledningsnätet.
- *Maskiner och inventarier:* Byten har skett i mindre utsträckning än förväntat.
- *Nolhaga Nya Reningsverk:* Projektet har hållit den totala budgeten för systemhandlingen men på grund av tidsförskjutning från 2023 till 2024 överskrids årets budget med drygt 17 000 tkr. Inköp av kontorsmoduler ingår i denna siffra, vilket minskat projektkostnaderna då moduler inte längre hyrs.
- *Pumpstationer:* Endast en pumpstation har bytts ut istället för de ursprungligen planerade två.

Anpassningsinvesteringar

Mindre nedjusteringar har gjorts på grund av förseningar och lägre kostnader än beräknat.

Årets utfall jämfört med föregående år

Utfallet innevarande år är totalt **59 497 tkr** högre än utfallet år 2023. Utfallet mellan åren är svårt att jämföra då investeringsprojektens antal och omfattning kan variera stort. Arbetet med Nolhaga nya reningsverk har dock påverkat ökningen med knappt 58 000 tkr.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod

I samband med att fastigheter ansluts till det kommunala VA-nätet tar VA-verksamheten ut en anläggningsavgift från abonnenterna. Endast 5% av de debiterade anläggningsavgifterna resultatförs som en direkt intäkt under innevarande år. Resterande del, det vill säga 95% av den debiterade avgiften, anses vara *förutbetald*. De förutbetalda inkomster som verksamheten fått in under året periodiseras/fördelas framåt i tiden och genererar månatliga intäkter under anläggningens livslängd. Dessa intäkter möter på så sätt de kostnader verksamheten har i form av avskrivningar på de investeringar som gjorts i VA-nätet.

Anläggningsavgifterna delas i tabellen nedan upp i två delar. Dels anläggningsavgifter inom ordinarie VA-verksamhet, dels avgifter som tas ut i samband med utbyggnad av exploateringsområden.

Belopp i tkr	Budget 2024	Bokslut 2024	Avv. från budget 2024	Bokslut 2023	Diff. utfall 2023/2024
Inkomster					
Anläggningsavgifter VA	15 154	9 307	-5 846	14 633	-5 326
Anläggningsavgifter Exploatering VA	7 315	1 338	-5 977	488	850
Totala inkomster	22 469	10 645	-11 823	15 121	-4 476

Årets utfall jämfört med budget

Förutbetalda intäkter avseende anläggningsavgifter för vatten och avlopp uppgick under året till **10 645 tkr** och är därmed **11 823 tkr** lägre än budgeterat.

Inkomsterna för anläggningsavgifter VA avviker negativt med **5 846 tkr** på grund av försenad utbyggnad i flera områden, vilket medfört att färre objekt har blivit klara för anslutning under året än budgeterat och att anläggningsavgifter därmed inte har kunnat debiteras. De största avvikelserna avser område *Sävelund, Varsjövägen* samt *Västra Bodarna*. Dock har flera *strötomter* tillkommit för anslutning sedan budgeteringen både inom och utom verksamhetsområdet, vilket inneburit högre inkomster än budgeterat för dessa objekt.

Det lägre utfallet med **5 977 tkr** för *anläggningsavgifter inom exploateringsområden* beror även detta på förseningar, främst avseende utbyggnaden av *logistikverksamhet i Bälinge* samt område *Tokebacka, Hambogatan, Norra borgen och Lövekulle (etapp 3 Skår)*. Däremot avviker område *Stadsskogen (etapp 3 Kavlås äng)* positivt då detta är ett tillkommande område.

Att anläggningsavgifter uppvisar avvikelser jämfört med budget beror generellt på att dessa intäkter varierar kraftigt över tid eftersom tidpunkten för när avgifterna kan tas ut påverkas av många olika faktorer, såväl externa som interna, vilket medför svårigheter vid budgetering. VA-utbyggnad är ofta ett långsiktigt projekt som kräver investeringar flera år i förväg. Under den tiden kan förutsättningarna ändras, till exempel genom förändringar i befolkningstillväxt, bostadsmarknad eller kommunala beslut. Vidare är utbyggnadstakten känslig för svängningar i konjunkturen. Fördröjningar i detaljplaner eller bygglovsprocesser samt förskjutningar i tid av ledningsläggning för planerade projekt inom kommunen kan också påverka när intäkterna från anläggningsavgifter börjar komma in.

Årets utfall jämfört med föregående år

De förutbetalda intäkterna är **4 476 tkr** lägre innevarande år jämfört med år 2023. Under föregående år var anslutningstakten högre i framförallt Västra Bodarna, vilket utgör den största avvikelserna mellan åren. Däremot har fler strötomter anslutits till det kommunala VA-nätet innevarande år jämfört med år 2023. Den här typen av utgifter är dock svåra att jämföra mellan åren då byggnationen kan variera kraftigt mellan olika områden, år samt påverkas av rådande konjunktur. Debitering av anläggningsavgifter följer den takt som fastigheter bebyggs inom kommunens VA-verksamhetsområden. I vilket område, samt i vilken takt, byggnationen sker styrs av efterfrågan.

Personaluppföljning

Personalstatistik

Personalstatistik	2023	2024	Differens
Antal anställda			
Tillsvidareanställda	138	149	11
Visstidsanställda	4	7	3
Antal årsarbetare			
Tillsvidareanställda	136,1	147,6	11,5
Visstidsanställda	4,0	6,5	2,5
Sysselsättningsgrad*			
Tillsvidareanställda	99%	99%	0%
*utifrån vad som framgår i anställningsavtalet			
Medelålder			
Tillsvidareanställda	45,9	46,1	0,2
Utförd tid av timavlönade*			
*omräknat till heltidsarbetare	5,1	6,2	1,10
Fyllnad och övertid*			
Fyllnad	0,0	0,0	0,0
Övertid	2,5	1,7	-0,8
*omräknat till heltidsarbetare			
Personalomsättning*	9,3%	2,2%	-7,2%
*exkluderat pensionsavgångar			

Skillnaden mellan antalet tillsvidareanställda 2024 jämfört med 2023 förklaras till största del av att vakanser är tillsatta. De visstidsanställningar som har upprättats är vikariat för ledigheter, provanställningar, anställning med anställningsstöd samt särskild visstidsanställning (SÄV) för avgränsade projekt.

Samtliga nya tillsvidareanställda under året har anställts på 100%.

Största delen timanställda är anställda på avfallsavdelningen och under 2024 har det uppstått flera vakanser vilket har gjort att timanställda har ökat med ca en årsarbetare på totalen.

Tekniska nämndens verksamheter har arbetat aktivt med olika aspekter av arbetsmiljön vilket kan ha påverkat att medarbetare väljer att stanna kvar i större utsträckning. Effekten av detta syns i personalomsättningen vilken är mycket låg.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under året har nya enhetschefer för avloppsenheten drift, stadsmiljö projekt enhet samt dess trafik- och parkenhet rekryterats och tillträtt. Även enhetschef för avloppsenheten samt biträdande chef på teknisk service har rekryterats men tillträder 2025. Inom avfallsverksamheten har tjänsten som enhetschef för mottagning varit vakant. Tjänsten planeras att rekryteras och tillsättas under 2025.

Tekniska nämndens verksamheter har sammanlagt annonserat 20 tillsvidare tjänster varav tre har avbrutits på grund av för få ansökningar med rätt kvalifikationer.

Arbete med att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan för hela förvaltningen har påbörjats.

Arbetsmiljö

Nämndens arbetsmiljömål om att 2024 öka engagemang och trivsel på arbetet uppfylldes. Från och med 2024 genomförs pulsmätningen tre gånger per år till skillnad från tidigare fyra gånger per år. Pulsmätningens resultatet för samhällsbyggnadsförvaltningen visar en uppgång på totalen från kvartal 1 (3) till kvartal 4 (3,18) på skalan mellan 1-4. Sex av sju frågors resultat har ökat medan ett ligger på samma nivå. Den parameter som ligger lägst i mätningen är den som handlar om "arbetsbelastning" (2,9). Högst ligger "ser fram emot arbetet" (3,4) samt "öppet klimat" (3,4). "Ser fram emot arbetet" samt "öppet klimat" är de områden som har ökat mest under året.

Ett tillägg är att i förvaltningens pulsmätningens resultat ingår även bygg- och miljöavdelningens svar. Detta påverkar helhetsresultatet marginellt då bygg- och miljöavdelningen är en relativt liten avdelning.

Värt att nämna är avfallsavdelningens resultat som har gått från 2,98 till 3,54, och specifikt mottagningsenheten som gick från 2,63 till 3,57.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har gemensamt fortsatt att fokusera på organisering, mål och uppdrag samt kultur och bemötande för att förbättra arbetsmiljön på hela förvaltningen. Under våren hölls en workshop för samtliga medarbetare kring bemötande och service.

Regelbundna chefsdagar har anordnats där samtliga chefer på förvaltningen träffas. Vid dessa möten har samhällsbyggnadsprocessen tydliggjorts, kommunikation kring

förvaltningens kultur och hur förvaltningen ska uppfattas diskuterats och jobbats igenom. Detta har varit en del i att förbättra både chefers och medarbetares arbetsmiljö genom att förtydliga mål och uppdrag. Detta fokus på mål och uppdrag kom bland annat av att mål och uppdrag var den parameter som 2023 låg lägst i pulsmättningsresultatet.

Förvaltningens ledningsgrupp har infört chefs-APT vid utvalda ledningsgruppsstillfällen. Avdelningscheferna har i sin tur haft APT med sina enhetschefer och enhetschefer håller APT med medarbetare 8 gånger per år. Tanken är att skapa en bättre systematik i arbetsmiljöarbetet på förvaltningen, att förbättra chefers arbetsmiljö och att arbetsmiljöarbetet på detta sätt ska genomsyra hela förvaltningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar i linje med de rutiner som finns i kommunen kring systematiskt arbetsmiljöarbete och rehabilitering. Dessa är alla grundläggande förutsättningar för att kunna skapa en god arbetsmiljö.

Arbetsskador och tillbud

Arbetsskador och tillbud	2023	2024	Differens
Arbetsskador	14	10	
Tillbud	21	22	

Under året har tekniska nämndens verksamheter haft 32 rapporterade arbetsskador och tillbud vilket är tre färre än 2023. 22 händelser är tillbud och tio är arbetsskador. Majoriteten av tillbudena och arbetsskadorna under perioden är att man har fallit, slagit i något eller på annat sätt skadat sig fysiskt.

Anmälan av arbetsskador och tillbud uppmuntras för att kunna hitta områden för förbättring av arbetsmiljön. Tillbud och arbetsskador hanteras i samarbete med HR och skyddsombud och följs upp i samverkansforum för att hitta rätt åtgärder för att förhindra framtida olyckor.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro*	2023	2024	Differens
Total sjukfrånvaro	6,2%	5,6%	-0,6%
Kvinnor	8,3%	6,9%	-1,4%
Män	5,1%	5,0%	-0,1%
<29 år	3,9%	1,8%	-2,1%
30-49 år	6,2%	3,9%	-2,3%
50 år>	6,6%	8,4%	1,8%
Dag 1-14	2,9%	2,2%	-0,6%
Dag 15-59	1,0%	0,7%	-0,3%
Dag 59>	2,3%	2,7%	0,4%

*Avser samtliga anställningsformer inkl. timavlönade.

Sjukfrånvaron sjunker något och nämndens mål på sjukfrånvaro under 6 % hålls således. Korttidsfrånvaron är den som har minskat mest, men även långtidsfrånvaron har minskat. Kvinnors sjukfrånvaro har sjunkit men en skillnad mellan könen består ändå. Skillnaden i sjukfrånvarotal för män och kvinnor är inte något som är unikt för tekniska nämndens verksamheter utan syns nationellt. De aktiviteter som har genomförts inom arbetsmiljöområdet har förhoppningsvis haft en sådan effekt att sjukfrånvaron har minskat. Aktivt arbete har också gjorts kring ett antal långtidssjukskrivningsärenden vilket kan ha påverkat något.

Bilaga 1 – Uppföljning av internkontroll

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
- Kontrollen är genomförd med anmärkning

Identifierad risk	Kontroll	Bedömning	Resultat	Åtgärd
<i>Avsaknad av projektdirektiv leder till oförutsägbarhet i investeringsprojekten.</i>	Kontroll av att projektdirektiv finns vid genomförande av projekt	○	Projektdirektiv saknas i en del projekt.	När det nya projektverktyget införs kommer det finnas en inbyggd kontrollfunktion som gör att det inte är möjligt att förbigå detta steg. Ingen ytterligare åtgärd bedöms behövas.
<i>Avsaknad av ett förvaltningsövergripande klimatanpassningsarbete kan leda till att tekniska nämnden inte bidrar till att uppnå målen i Agenda 2030.</i>	Kontroll att förvaltningen på ett övergripande sätt arbetar utifrån kommunens klimatanpassningsplan, genom mätning och analys av aktiviteter i förvaltningens verksamhetsplan som bidrar till kommunens klimatanpassningsarbete.	●	Förvaltningens verksamhetsplan innehåller ett stort antal aktiviteter kopplade till kommunens klimatanpassningsarbete: - 9 st. inom avfallsverksamheten (kopplade till nämndens mål 3 och 4), som bl. a. handlar om avfallssortering, information och kampanjer, dialog med företag och återbruk. - 11 st. inom stadsmiljö (kopplade till nämndens mål 5, 6, 8 och 13), som bl. a. handlar om fordon, gång- och cykelvägar och kollektivtrafik. - 3 st. inom VA (kopplade till mål 14) som handlar om förnyelse av ledningsnätet.	Ingen åtgärd nödvändig
<i>För låg debiteringsgrad gentemot budget leder till att annan verksamhet måste prioriteras ner.</i>	Kontroll att personal som jobbar med investeringsprojekt eller andra externt finansierade arbetsuppgifter debiterar korrekt och i tillräckligt hög grad.	●	Följs upp i den ekonomiska budgetuppföljningen. En del verksamheter kan periodvis ha svårt att uppfylla de debiteringskrav som ställts i budgeten (med anledning av exempelvis nyrekryteringar) men de flesta verksamheterna tidsredovisar i tillräckligt hög grad. På grund av en lägre efterfrågan på vissa funktioner inom detaljplaneprocesserna, har noterats att en del enheter, såsom trafik och park, tidsredovisar färre timmar på detaljplaner.	Ingen åtgärd nödvändig.

Identifierad risk	Kontroll	Bedömning	Resultat	Åtgärd
<i>Det försämrade säkerhetsläget leder till ökad risk för sabotage och verksamhetsstörningar.</i>	Kontroll att det finns rutiner på respektive avdelning för hur arbete ska kunna bedrivas utan tillgång till ordinarie verksamhetssystem.	●	Under 2024 har en mer heltäckande kontinuitetsplanering på förvaltningen arbetats fram och i dagsläget finns det kontinuitetsplaner på alla avdelningar. Informationssäkerhetsarbete pågår aktivt och förvaltningens lokala handlingsplan för informationssäkerhet och dataskydd godkändes av ledningsgruppen i maj och har i december följts upp och uppdaterats inför 2025.	Ingen åtgärd nödvändig utöver att systematiskt hålla förvaltningens kontinuitetsplaner uppdaterade, samt ett aktivt, löpande informationssäkerhetsarbete.
<i>Extraordinära händelser kan medföra att samhällsviktiga funktioner brister.</i>	Kontroll att det finns rutiner och planering för hur förvaltningens samhällsviktiga funktioner ska hållas i drift vid olika typer av krissituationer.	●	Under 2024 har en mer heltäckande kontinuitetsplanering på förvaltningen arbetats fram och i dagsläget finns det kontinuitetsplaner på alla avdelningar. Förvaltningens plan för hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser har uppdaterats under våren, och godkändes av tekniska nämnden i juni.	Ingen åtgärd nödvändig, utöver att hålla kontinuitetsplanerna uppdaterade.

Bilaga 2 – Uppföljning av privata utförare

Kommuner får enligt kommunallagen lämna över verksamhet till privata utförare. Kommunen är dock fortfarande ansvarig för dessa verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi. Kommunens nämnder ska årligen följa upp verksamhet som lämnats till privata utförare.

Berört avtal	Vad har följts upp? T.ex. vilka mål, krav, riktlinjer, lagstiftning	Har lev. i huvudsak uppfyllt väsentliga mål och krav? (Ja/Nej)	Om Nej, vilka brister har iakttagits?	Hur påverkar bristerna nämndens verksamhet? T.ex. måluppfyllelse, ej uppfyllda lagkrav, ekonomi	Vilka åtgärder har vidtagits med anledning av iakttagna brister?
Slamsugning, spolning, TV-inspektion samt tömning av fettavskiljare	Daglig kontakt med entreprenören som lever upp till avtalskraven.	Ja	Inga brister har uppdagats	-	-
Skötsel av grönytor	Regelbundna avstämningar sker gällande avtalskraven. En del påpekanden har gjorts men i det stora hela löper arbetet på bra. Avtalet innehåller en för båda parter svårtolkad indexklausul, men detta problem faller utanför den här uppföljningen då den har att göra med hur avtalet i sig är skrivet.	Ja	Inga brister har uppdagats	-	-
Vinterväghållning kommunala ytor i Sollebrunn och Långared	Avstämning efter vintersäsong gällande vad som har fungerat och vad som inte har fungerat.	Ja	Inga brister har uppdagats	-	-
Drift kommunens belysning i Sollebrunn	Genom löpande kontakt under hela året har kontrollerats att avtalet följs och att anläggningarna är elsäkra. Detta gör entreprenören genom tillsyn av anläggningarna 3-4 gånger per år.	Ja	Inga brister har uppdagats	-	-

Berört avtal	Vad har följts upp? T.ex. vilka mål, krav, riktlinjer, lagstiftning	Har lev. i huvudsak uppfyllt väsentliga mål och krav? (Ja/Nej)	Om Nej, vilka brister har iakttagits?	Hur påverkar bristerna nämndens verksamhet? T.ex. måluppfyllelse, ej uppfyllda lagkrav, ekonomi	Vilka åtgärder har vidtagits med anledning av iakttagna brister?
Klottersanering	Entreprenören tar hand om beställningarna och utför klottersaneringen snabbare än vad som är avtalat, vilket lett till att ytterligare uppföljningar inte behövs.	Ja	Inga brister har uppdagats	-	-
Parkeringsövervakning och fordonsflytt (skrotbilshantering)	Trots regelbunden kontakt och synpunkter från kommunens sida fungerar utförandet av dessa uppgifter bristfälligt.	Nej	Bristfällig frekvens i parkeringsövervakningen.	Sämre parkeringsmöjligheter och lägre trafiksäkerhet i kommunen.	Krav på schemalagd parkeringsövervakning och kontroller att detta efterföljs.